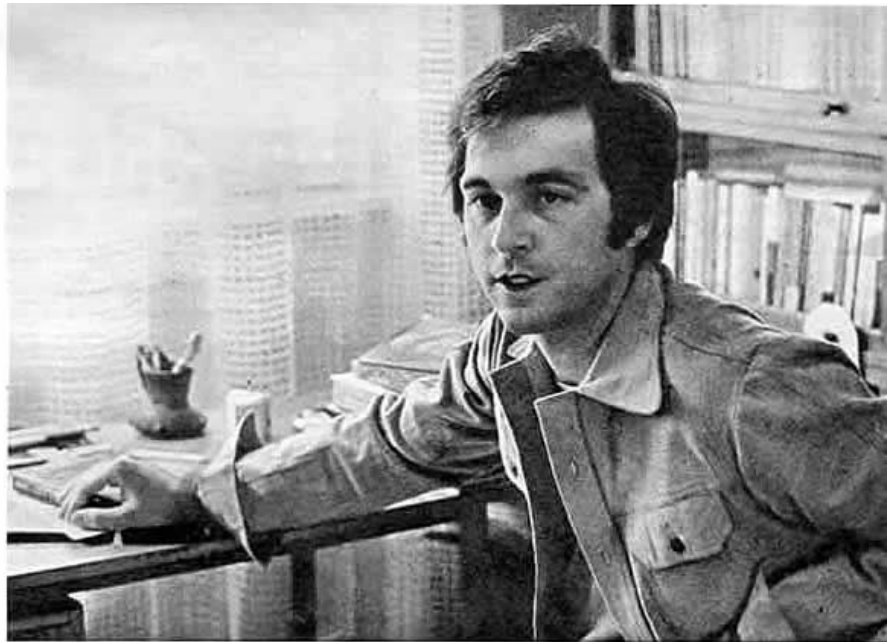

Miért rakosgatom újra és újra össze ezeket a homályba igyekvő arcképeket, nyarakat, éveket? Miért jegyezgetem az iskolaudvart, a halászsokkat, a zegzugos folyosók titkait, barátok mosolyát, átbeszélgetett éjszakák erőt adó emlékét, városokat, hotelszobákat, csillogó szemeket? Tényleg, miért?

Nem tudom! Velem vannak! Ha nem akarnám is, viszem őket. És én akarom! Meg akarom őrizni, ahogy én láttam, ahogy én hittem, ahogy én szerettem.

HUSZTI PÉTER:

Nyarak villanásai

Párizs! Grande Boulevard! Hőség! Olvadozó turisták! Cirkusz, ahol állandóan folyik az előadás. Déltől éjjel két óráig recseg a rulettek vasnyelve, csatognak a zsetonok, pufognak a celluloidok, kornyikál a törökmézes, és mikrofonos kikiáltók árulják a különböző portékákat.

Csupa csodaszor!

Krém, amely a régi cipőt újjávarázsolja;

Folyadék, amellyel fényképről matricát lehet készíteni, hogy azután a kép és a másolat egyaránt használhatatlan legyen;

Porszívó, amely a márványtörmeléket!! is felszedi, ... pipatöltő, dugópótló, hajnövesztő, tyúkszemirtó!

Es ezek csak a prózai árusok. Ezután jönnek még a gondolatolvasók, jósök, bűvészek — természetesen az utcán.

A legizgalmasabb — azt hiszem — a keleti kaftánban és turbánban működő Azir volt. Egy hónapig járkáltunk el előtte minden nap. Egy hónapig minden nap tudtuk, micsoda lehetetlen, olesó fogásokkal csapja be a nézőit. Mégis egy hónapig mindennap megálltunk, tátott szájjal, bámulni és hallgatni. Aztán egy reggel eltűnt. Gondolom, egy másik kerületben verte fel a csillagokkal és bűbös bolygókkal díszes sátrát. És nekem olyan ér-

zésem volt, mintha valamit otthon felejtettem volna. Vagy mintha az aznap előadásból az egyik világszám elmaradt volna.

Elfogult vagyok. Persze! Túl érzékeny Párizsra. Bármit látok, egyszerű, hétköznapi dolgokat, kávéházakat, szakállas embereket, utcán alvó rongyosokat, megfizethetetlen frakkos inasos éttermeket, titkokat érzek mögöttük. Mentésemül csak annyit, hogy sokat olvastam már erről a városról és néha úgy érzem, mintha már jártam volna itt. Az talán már nem is meglepő, hogy a Szajna partján és a kis kávéházakban Adyról beszélgetünk, meg Radnótirol. A Hotel Balconban szeretünk volna lakni, amelynek falán egy tábla hirdeti: Itt lakott André Ady, a költő. Lecsíptek egy kicsit a boldogságunkból, szinte az orrunk előtt tették ki a táblát: egész nyárra „Complet”!

A várost körülílegő séta után fáradtan poroszkálunk lefelé a Bd. St. Michelen. Szent Mihály útja! Az autóbüszmegállókban kopott padok vannak. Ledobjuk magunkat. Az uttest két szélén csordogál a víz, amely próbálja tisztán tartani az örökké piszkos várost. A találmány különben nagyon jó és nevelésesen egyszerű: összecsavart rongyokkal terelik a víz útját egy-egy forgalma-

sabb mellekutcába. Bambán nézem a vizet, ahogy papirzacskót, cigarettacsutkát, metró- és buszjegyeket, fagyaltos poharakat lökdös, taszigat maga előtt. Még ugyan a legmelegebb július van, de egyszerre csak egy barna falevél vitorlázik lefelé a vizen. Mióta Párizsban vagyok, állandó izgalomban, örömet, bánatot, szerelmet, szentimentalizmust hagyok szabadon élni. Most is melegség fut át rajtam; barna falevél a Bd. St. Michelen... Igen! Láttam!

Párizsba tegnap beszökött az ősz, Szent Mihály útján suhant nesztelen...

Kéves időnk volt Bécsben. Talán ez az oka. Mert most valahogy úgy érzem, mintha ott a bágyadt napsütésben csak gumike-rekes fiákeres suhannának, mintha mindig mosolygós, pirospozsgás nagybácsik és tantik sétálgatnának tarka napernyőkkel, és mintha mindenütt tejszínhajos kávé és édes kuglóf szaga terjengene. Így maradt meg, így él bennem Bécs.

Pedig a csúcsforgalom kellős közepébe hajtottunk és csak nagy szerencsével sodort az áradat éppen a célunkhoz. Pedig a Burgban járkálva láthattunk bambán báméskodó, marihuanát szívó hippiket, igaz, sokkal szelídebbeket, mint

Párizsban vagy Londonban, de a promenádózó bécsiek közé úgy illettek, mint a csizma az asztalra. Pedig Schönbrunn és a Gloirette után az állatkertbe is bementünk. Az akváriumban sose látott, frakkos, szmokingos halak cikáztak és a pálmaház előtt a szabadban akkora tekénősök legelésztek, hogy kedvem lett volna lovagolni rajtuk.

Pedig az óriási wiener-snítzli és az ottakringeni sör után, örökké rohanó, kapkodó, mindent megmutatni, megmagyarázni akaró káplán barátunk kocsi-ján bevitt a mesés bécsi erdőbe is. Késő délután aztán irány a Práter. Ur Isten! Itt aztán minden van, csak nyugalom és finom bécsi hángulat nincs. Nyüzsgő, csillog-villog, kattog-csatog, pufog, kelepel minden. Űvölt a zene, sikongatnak a látogatók, kurjongatnak a kikiáltók. A szellemvasút. Iszonyatos! Hihetetlen!

Vacogott a fogunk és boldogok voltunk, mikor a szörnyek, pókok, skorpiók, koponyák és vérző hullák közül végre kiértünk megint a megnyugtató örületbe. Forgó gyomorral kovályogtunk, de a drága Jóska káplán nem kegyelmezett, elvitt minket vacsorázni. De jaj! Hová? Egy 252 méter magasan levő üvegvendéglőbe, amelyik megállás nélkül forog és így a vacsorához a kivilágított várost is látalják.

Másnap aztán, másnaposan, lassú, óvatos mozdulatokkal poroszkáltunk a bécsi utcákon. Kellő tisztelettel a Volks- és Burgtheátert, az Operaházat is megcsodáltuk. Süteménykölteményt ettünk és kávét ittunk a híres Sachernél. Délután a Strauss-szobornál tércene, este borozgatás a Grinzingben, a hangulatos, kicsit talán Obudára emlékeztető városrészben. A cigány halkán magyar nótát játszott, dörndlis lányok suhantak és rengeteg gyertya világította a melegtől, meg a bortól kicsatánó piros fejeket.

Szóval sok minden történt. Azután az emlékek eggyé gyúródtak, kicsit eltávolodtak és Bécs valahogy úgy maradt bennem, mintha ott a bágyadt nap-sütésben csak gumikerekes fiákerek suhannának, mintha mindig mosolygós, pirospozsgás nagybácsik és tantik sétálgatnának tarka napernyőkkel és mintha mindenütt tejszínhabos kávé és édes kuglóf szaga terjengene...

Londonban ez a tavaszvég, nyárelő sajnos nyirkos és hideg. Éjfél tájt térek haza, az Eaton Place 99. alatt levő szállodába. A hirtelenszöke, pattanásos, fiatal főnök a kandalló előtt ül és a most is kedvesen pattogó tűznél nagy, színes magazint böngészget. Hunyorít a szemével — mintha tudná, hol jártam — és nyújtja a kulcsot.

— Ötre reggelit és ebresztőt kérek!

— Jézusom, ötre? — hitetlenkedik.

— Hatkor indul a vonat Manchesterbe.

— Akkor — jó éjszakát! Gyorsan!

— Jó éjszakát!

Sietve megfürdöm, aztán sokáig ácsorgok az ablaknál és bámulom a díszletnek is beillő, fehér kerítéses, fehér kapus, aranykopogtatós, fehér zsalugáteres, tisztára sűrűlt házakat a holdfényben.

Finom kopogtatás, de mintha az ég dörögne. Már öt óra? Kikászálódok, az ajtóban álmos, bőbitás leányka, tálcával.

— Jó reggelt, uram! Öt óra!

Utazás ide-oda, de visszafeküdnék még, ha nem szegyezném magam a lány előtt, így azonban gyorsan, sportosan megmosakszom, borotválkozom, taxit kérek és bambán leülök a reggeli elé. Narancs juice, ham and eggs, piritós, vaj, jam, tea, tejszín. Hajnali negyed hatkor. Kortyolok a teából,

levágtatok és beülök a taxiba. A pályaudvaron álmós emberek lézengenek, akik ugyanúgy szeretnének otthon aludni az ágyban, mint én. Egyik automatából egy kávé, másiból két színes újság, s már indul is a vonat.

Az ablak mellett találok helyet. Befészekelem magam a nagypapafotelra emlékeztető, puha karosszék mélyére, s mint egy igazi angol, az újságokba merülök. — Hát még ha pipám is lenne.

Elhagyjuk a várost, a fekete füst, korom, szürkeség után végre egy kis zöldet is látni. Kint nagyon hideg van, itt jól fűt a masziszta.

A kényelmes utazás ellenére alaposan összetörve érkezem Manchesterbe. A restiben forró teát és szendvicset ebédelek. A hangzavartól egyszer csak magyar beszédet hallok. A család egy boxban ül, köszönünk, összeismerkedünk.

— Mióta vannak itt?

— Ötvenhatban jöttünk.

— És a gyerekek?

— Három. Mind itt született. Endre, Évi, Robi. Az iskolában nem így mondják, de nekünk Endre, Évi, Robi. Erti, ugye?

— Jól beszélek magyarul? — kérdezi a mama. — Tudja, a lakásban kötelező mindenkinek magyarul beszélni. Két éve még voltunk is otthon.

— Szerbusz! — lép hozzám Robi. Te, van egy madarunk, tudod te? Oszkár.

— Ne mondd! — És milyen madár?

— Hát... amelyik beszélő.

És itt megakadunk. A család összes tagja lelkesen magyarul. Egymás szájából kapkodják az összetört magyar és angol szavakat. A madár fajtaját azonban így sem sikerül megfejtenem. Nem papagáj, nem kanári, nem szarka, nem holló, valami más. Mégpedig beszélő madár!

— Idefigyelj, Robi! Ha Pestre jössz, hívj fel telefonon, kimegyünk az állatkertbe és megtudakoljuk Oszkár családi nevét. Jó?

— Jó.

— Mikor jössz?

— Nyárban.

— Nagyszerű! Az jó lesz!

— Igen, az nagyszerűen jó lesz! Mama mondta, hogy nagymamánál, ott Budapesten, jó meleg van. Itt meg hideg. Én mindig fázom. Tudod te?

